

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre pentru aprobarea Normelor privind cerințele de bază de securitate radiologică

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

La data de 5 decembrie 2013, a fost adoptată *Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom* (denumită în continuare *Directiva*). În conformitate cu dispozițiile art. 106 alin. (1) din *Directivă*, termenul limită până la care statele membre au obligația de a adopta actele normative cu putere de lege și actele administrative necesare pentru transpunerea directivei în legislația națională este de 6 februarie 2018.

În urma analizării cadrului legislativ național, a reieșit faptul că o parte dintre prevederile Directivei se regăsesc deja în legislația națională, existând totuși o serie de articole necesar a fi transpuse. Totodată, și pentru prevederile existente în actele normative în vigoare se impune armonizarea cu cerințele Directivei. În aceste condiții, prin adoptarea prezentului proiect de act normativ, precum și a altor acte normative subsecvente, cadrul legal național aplicabil protecției împotriva radiațiilor ionizante a populației și lucrătorilor va fi completat astfel încât *directiva* să fie integral transpusă în legislația națională.

Dată fiind responsabilitatea României de a transpune *Directiva*, în termenul prevăzut de aceasta, precum și necesitatea de a evita impunerea de sancțiuni pecuniare pentru nerespectarea obligațiilor care decurg din statutul de stat membru al Uniunii Europene (UE), se impune adoptarea, cu celeritate, a prezentului proiect de act normativ.

1. Descrierea situației actuale

Obiectivul general al directivei constă în asigurarea unui nivel ridicat de protecție a lucrătorilor, populației și pacienților împotriva riscurilor provocate de expunerea la radiații ionizante, prin stabilirea unor norme de securitate uniforme pentru protecția sănătății persoanelor expuse la radiații ionizante.

Potrivit art. 30 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (EURATOM), normele de bază cu privire la protecția sănătății populației și lucrătorilor împotriva pericolelor care rezultă din radiațiile ionizante reprezintă:

- a) dozele maxime admise în condiții de securitate suficientă;
- b) expunerile și contaminările maxime admise;
- c) principiile fundamentale de supraveghere medicală a lucrătorilor.

Directiva preia parțial dispoziții din următoarele cinci directive europene referitoare la normele de bază:

- *Directiva 89/618/Euratom a Consiliului din 27 noiembrie 1989 privind informarea populației asupra măsurilor de protecție a sănătății care trebuie aplicate și asupra procedurilor care se impun în caz de*

urgență radiologică;

- Directiva 90/641/Euratom a Consiliului din 4 decembrie 1990 privind măsurile de protecție operațională a lucrătorilor externi expuși riscului radiațiilor ionizante în timpul activităților desfășurate în zone controlate;
- Directiva 96/29/Euratom a Consiliului din 13 mai 1996 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor prezentate de radiațiile ionizante;
- Directiva 97/43/Euratom a Consiliului din 30 iunie 1997 privind protecția sănătății persoanelor împotriva pericolelor pe care le prezintă radiațiile ionizante rezultate din expunerea în scopuri medicale și de abrogare a Directivei 84/466/Euratom;
- Directiva 2003/122/Euratom a Consiliului din 22 decembrie 2003 privind controlul surselor radioactive închise de mare activitate și al surselor orfane.

În urma abrogării directivelor de mai sus, prevederile cuprinse în acestea au fost fie preluate, fie modificate și/sau completate cu o serie de cerințe noi, în cadrul Directivei, pentru a reflecta progresele științifice în domeniu și pentru a asigura concordanța textelor legislative existente, domeniul de aplicare a legislației actuale fiind insuficient pentru toate tipurile de expunere la radiații ionizante. Astfel, obiectivele specifice ale Directivei constau în:

- alinierea normelor privind protecția sănătății lucrătorilor, a populației și a pacienților la cele mai recente date științifice și la experiența operațională,
- simplificarea legislației în domeniul protecției împotriva radiațiilor ionizante,
- asigurarea coerenței cu normele și recomandările internaționale,
- reglementarea situațiilor de expunere la radiații, respectiv situațiile de expunere existentă, situațiile de expunere planificată și situațiile de expunere de urgență,
- integrarea protecției împotriva surselor naturale de radiații în cadrul cerințelor generale de protecție la radiații;
- asigurarea informării populației cu privire la măsurile de protecție a sănătății care trebuie aplicate și la procedurile care se impun în caz de urgență.

Directiva se aplică situațiilor de expunere planificată, existentă și de urgență, care implică un risc cauzat de expunerea la radiații ionizante ce nu poate fi neglijat din punctul de vedere al protecției radiologice sau al mediului, în vederea protecției pe termen lung a sănătății umane.

Directiva nu se aplică:

- expunerii la fondul natural de radiații, cum ar fi radionuclizii prezenți în organismul uman și radiațiile cosmice dominante de la nivelul solului;
- expunerii populației sau lucrătorilor, în afara echipajelor aeriene sau

	<p>spatiale, la radiatiile cosmice în zbor sau în spațiu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • expunerii, deasupra solului, la radionuclizii din scoarța terestră neperturbată. <p>Cadrul legislativ național existent cuprinde dispoziții contrare Directivei, ori incomplete, iar o serie de prevederi ale Directivei nu se regăsesc, în prezent, reglementate la nivel național.</p> <p>Având în vedere obiectul Directivei, instituția responsabilă de coordonarea transpunerii este Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN), însă transpunerea directivei implică modificarea și completarea unor acte normative din domeniul de competență și al altor autorități naționale.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>În plan intern, prevederile Directivei care necesită modificare și completare se regăsesc în următoarele acte normative:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinul comun al ministrului sănătății și familiei și președintelui CNCAN nr. 285/79/2002 pentru aprobarea Normelor privind radioprotecția persoanelor în cazul expunerilor medicale; • Anexa nr. 12 la Normele de dozimetrie individuală, aprobate prin Ordinul președintelui CNCAN nr. 180/2002; • Ordinul ministrului sănătății și familiei nr. 944/2001 pentru aprobarea Normelor privind supravegherea medicală a persoanelor expuse profesional la radiații ionizante, cu modificările și completările ulterioare; • Ordinul președintelui CNCAN nr. 14/2000 pentru aprobarea Normelor fundamentale de securitatea radiologică. <p>Prin prezentul proiect de act normativ sunt preluate, cu modificările aduse de Directivă, prevederi ale actelor normative sus-menționate, fiind completate cu noi dispoziții ale Directivei. Astfel, se abrogă dispozițiile din actele normative amintite, menținându-se totuși în vigoare o parte dintre aceste dispoziții pentru a se evita situația de vid legislativ, fiind necesară reglementarea ulterioară a acestora în norme specifice ale autorităților naționale competente.</p> <p>Prin Normele privind cerințele de bază de securitate radiologică se reglementează, în mod unitar, sistemul de protecție împotriva radiațiilor ionizante în cele trei tipuri de situații de expunere la radiații ionizante, respectiv situațiile de expunere existentă, planificată și de urgență, precum și categoriile de persoane expuse, respectiv expunerea profesională, medicală și publică, astfel cum este prevăzut în Directivă.</p> <p>Domeniul de aplicare al normelor este extins pentru a cuprinde inclusiv activitățile care conduc la expunerea populației și lucrătorilor la surse naturale de radiații, expunerea personalului navelor spațiale și al aeronavelor la radiațiile cosmice, expunerea la radonul prezent în aerul din locuințe, clădiri cu acces public și la locurile de muncă, expunerea externă la radiațiile gamma emise de materialele de construcții și zonele cu contaminare reziduală, pe termen lung, în care s-a decis locuirea și reluarea activităților sociale și economice, în vederea asigurării</p>

transpunerii prevederilor din Directivă aplicabile acestora.

În virtutea prevederilor din Directivă, proiectul cuprinde și cerințe privind educația, formarea și informarea în domeniul protecției împotriva radiațiilor ionizante a persoanelor care fac obiectul expunerii profesionale medicale și publice.

Conform prevederilor Directivei, se vor completa atribuțiile următoarelor instituții:

- CNCAN, cu privire la: stabilirea strategiilor de gestionare a situațiilor de expunere existentă, stabilirea nivelurilor de referință pentru situațiile de expunere existentă, controlul expunerii la radon la locul de muncă;

- CNCAN, în colaborare cu Ministerul Sănătății, privind practicile care implică expunerea deliberată a oamenilor în scopuri imagistice non-medicale și elaborarea de ghiduri de informare a populației privind măsurile de reducere a concentrației de radon în locuințe, importanța măsurării radonului, mijloacele tehnice disponibile pentru reducerea concentrației și riscurile asociate expunerii la radon;

- CNCAN, în colaborare cu Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului, în ceea ce privește zonele cu contaminare reziduală, pe termen lung, în care s-a decis locuirea și reluarea activităților sociale și economice și elaborarea de reglementări specifice în acest sens;

- CNCAN, Ministerul Sănătății și Ministerul Educației Naționale, cu privire la cerințele pentru educație, instruire, calificare și educație continuă necesare pentru a permite recunoașterea experților în fizică medicală;

- CNCAN, Ministerul Sănătății și alte autorități competente, după caz, în vederea elaborării planului național de acțiune împotriva riscurilor pe termen lung, asupra sănătății populației și lucrătorilor, prezentate de expunerile la radon în spații închise și la locul de muncă;

- CNCAN, în cooperare cu Ministerul Transporturilor/ Autoritatea Aeronautică Civilă Română, cu privire la expunerea echipajelor aeronavelor la radiația cosmică;

- Ministerul Sănătății, în legătură cu: răspunderea privind expunerile medicale, cerințele specifice și restricțiile de utilizare pentru tipurile de materiale de construcții care conduc la expunerea la radiații gamma în interiorul construcțiilor;

- Ministerul Educației Naționale, privind completarea programei de bază a colegiilor și facultăților cu profil medical, inclusiv de medicină dentară, cu un modul de curs privind protecția împotriva radiațiilor ionizante.

Pentru respectarea cerințelor Directivei, regimul de autorizare al CNCAN se modifică pentru a reflecta abordarea graduală în procesul de autorizare, și pentru a include, alături de emiterea de autorizații și permise de exercitare, notificarea și înregistrarea.

În vederea punerii în aplicare a prevederilor Directivei, este necesară emiterea, de către autoritățile naționale cu atribuții în domeniul reglementat de Directivă, a unor reglementări subsecvente, ori modificarea și completarea celor existente, după caz.

3. Alte informații	În vederea respectării obligațiilor ce decurg din calitatea de stat membru al UE, România are obligația de a adopta măsurile necesare pentru transpunerea și implementarea Directivei în legislația națională până la data de 6 februarie 2018.					
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ						
1. Impactul macroeconomic	Prezentul proiect de act normativ nu are impact macroeconomic.					
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat.					
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra mediului de afaceri.					
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Ca urmare a transpunerii directivei, primesc sarcini administrative următoarele instituții: CNCAN, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației Naționale și Ministerul Transporturilor.					
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra întreprinderilor mici și mijlocii.					
3. Impactul social	Adoptarea prezentului proiect de act normativ are un impact social pozitiv întrucât consolidează protecția corespunzătoare a populației și lucrătorilor împotriva riscurilor rezultate în urma expunerii la radiațiile ionizante, inclusiv la surse naturale de radiații.					
4. Impactul asupra mediului	Prezentul proiect de act normativ are un impact pozitiv asupra mediului, introducând cerințe privind zonele cu contaminare radioactivă reziduală, pe termen lung.					
5. Alte informații	Nu este cazul					
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care: a) buget de stat, din acesta i) impozit pe profit ii) impozit pe venit b) bugete locale, i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat i) contribuții de	0	0	0	0	0	0

asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii b) bugete locale, i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii	0	0	0	0	0	0
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	0	0	0	0	0	0
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificării veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu este cazul					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate	a) Următoarele acte normative se vor modifica și completa corespunzător: <ul style="list-style-type: none"> • Ordinul comun al ministrului sănătății și familiei și președintelui CNCAN nr. 285/79/2002 pentru aprobarea Normelor privind radioprotecția persoanelor în cazul expunerilor medicale, cu excepția anexelor nr. 2, 3 și 5 la norme; • Ordinul ministrului sănătății și familiei nr. 944/2001 pentru aprobarea Normelor privind supravegherea medicală a persoanelor expuse profesional la radiații ionizante, cu modificările și completările ulterioare; • Ordinului președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare nr. 202/2002 pentru aprobarea Normelor privind eliberarea permiselor de exercitare a activităților nucleare 					

<p>în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>și desemnarea experților acreditați în protecție radiologică. Următoarele acte normative se vor abroga parțial sau integral:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Normele de dozimetrie individuală, aprobate prin Ordinul președintelui CNCAN nr. 180/2002 - anexa nr. 12 la norme; • Ordinul președintelui CNCAN nr. 14/2000 pentru aprobarea Normelor fundamentale de securitatea radiologică - integral; • Ordinul ministrului sănătății nr. 381/2004 privind aprobarea Normelor sanitare de bază pentru desfășurarea în siguranță a activităților nucleare - cap. I, cuprinzând art. 1 - 15. <p>b) Se vor elabora următoarele acte normative:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hotărârea Guvernului pentru aprobarea pentru aprobarea Planului Național de Acțiune la Radon; • Ordin al președintelui CNCAN pentru aprobarea controlul reglementat al surselor radioactive și gestionarea în siguranță a surselor orfane; • Ordin al președintelui CNCAN pentru aprobarea Normelor privind procedurile de autorizare; • Ordin al președintelui CNCAN pentru aprobarea Normelor privind estimarea dozelor efective și a dozelor echivalente și mărimile operaționale utilizate pentru estimarea expunerii externe; • Ordin al președintelui CNCAN pentru aprobarea Normei privind cerințele de securitate radiologică pentru surse naturale.
<p>1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare</p>	<p>Proiectul de hotărâre transpune art. 1 - 3, art. 4 pct. 1 - 20, 22 - 27, 29 - 40, 42 - 93 și 95 - 99, art. 5 - 12, art. 14, art. 15 alin. (1) - (4), art. 18 - 20, art. 21 alin. (2) și (4), art. 22 - 24, art. 25 alin. (1) - parțial, art. 25 alin. (2) - (4), art. 28 lit a) și c), art. 29 alin. (4) - parțial, art. 30 alin. (2) - (4), art. 31 - 43, art. 44 alin. (1), (2), (4) - (6), art. 45 - 52, art. 53 alin. (4) și (5) - parțial, art. 54 - 64, art. 65 alin. (1) și (2), art. 66 - 68, art. 72, art. 73 alin. (2), art. 74 - 75, art. 77 - parțial, art. 78 - 81, art. 82 alin. (3) și (4), art. 83, art. 84 alin. (1) și (3), art. 96, art. 100 - 102, art. 103 alin. (1) - parțial, art. 104 alin. (1) - parțial, (3) și (5), ANEXA I, ANEXELE IV – VIII, ANEXA X, ANEXA XIII, ANEXA XVII și ANEXA XVIII din <i>DIRECTIVA 2013/59/EURATOM A CONSILIULUI din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom</i>, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 13/1 din 17.01.2014.</p>
<p>3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>4. Hotărâri ale Curții de</p>	<p>Nu este cazul.</p>

Justiție a Uniunii Europene	
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice din 25.03.1957; Legea nr. 157/2005 pentru ratificarea Tratatului dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005.
6. Alte informații	Prezentul proiect este înscris în Programul național pentru transpunerea și notificarea directivelor.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice, potrivit dispozițiilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de proiectul actului normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor	Nu este cazul.

interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Prezentul proiect de act normativ urmează a fi supus avizării Consiliului Legislativ la finalizarea procedurii de avizare, în conformitate cu prevederile legale în materie.
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de hotărâre a fost supus dezbaterii publice în conformitate cu prevederile legale în vigoare cu privire la transparența decizională și accesul la informațiile de interes public, fiind afișat pe pagina de internet a CNCAN din data de 19.01.2018. Prezentul proiect de act normativ a fost dezbătut în cadrul întâlnirii publice din data de 15.02.2018, organizată conform art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de hotărâre a fost supus dezbaterii publice în conformitate cu prevederile legale în vigoare cu privire la transparența decizională și accesul la informațiile de interes public, fiind afișat pe pagina de internet a CNCAN din data de 19.01.2018. Prezentul proiect de act normativ a fost dezbătut în cadrul întâlnirii publice din data de 15.02.2018, organizată conform art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Prezentul proiect de act normativ implică, potrivit cerințelor Directivei, elaborarea: <ul style="list-style-type: none"> • planului național de acțiune împotriva riscurilor pe termen lung prezentate de expunerile la radon în locuințe, în clădirile cu acces public și în locurile de muncă; • strategiilor de gestionare a situațiilor de expunere existentă.
2. Alte informații	Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de HOTĂRÂRE pentru aprobarea Normei privind cerințele de bază de securitate radiologică.

Președintele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare

Rodin TRAIKU

Secretarul General al Guvernului

Ioana - Andreea LAMBRU

AVIZAT

**Viceprim-ministru
Ministrul dezvoltării regionale și administrației publice**

Paul STĂNESCU

**Viceprim-ministru
Ministrul Mediului**

Grațiela Leocadia GAVRILESCU

Ministrul Sănătății

Sorina PINTEA

Ministrul Educației Naționale

Valentin POPA

Ministrul Economiei

Dănuț ANDRUȘCĂ

Ministrul Energiei

Anton ANTON

Ministrul Muncii și Justiției Sociale

Lia-Olguța VASILESCU

Ministrul Afacerilor Externe

Teodor-Viorel MELEȘCANU

Ministrul Transporturilor

Lucian ȘOVA

Ministrul delegat pentru Afaceri Europene

Victor NEGRESCU

Ministrul Justiției

Tudorel TOADER